

קידושי קטנה - כקידושין שונים

מתי מותר לקדש בתו קטנה

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף מא עמוד א
האיש מקדש את בתו כשהיא נערה. כשהיא נערה אין, כשהיא קטנה לא; מסייע ליה לרב, דאמר רב יהודה אמר רב,
ואיתימא רבי אלעזר: אסור לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה, עד שתגדל ותאמר בפלוני אני רוצה.

למה יש קידושי קטנה

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף קיב עמוד ב

גמ'. אמר רמי בר חמא: מאי שנא חרש וחרשת דתקינו להו רבנן נשואין, ומ"ש דשוטה ושוטה דלא תקינו להו רבנן נשואין? דתניא: שוטה וקטן שנשאו נשים ומתו - נשותיהן פטורות מן החליצה ומן היבום! חרש וחרשת דקיימא תקנתא דרבנן - תקינו להו רבנן נשואין, שוטה ושוטה דלא קיימא תקנתא דרבנן, דאין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת - לא תקינו רבנן נשואין. ומאי שנא קטן דלא תקינו רבנן נשואין, וחרש תקינו ליה רבנן נשואין? חרש דלא אתי לכלל נשואין - תקינו רבנן נשואין, קטן דאתי לכלל נשואין - לא תקינו רבנן נשואין. והרי קטנה דאתיא לכלל נשואין, ותקינו רבנן נשואין! התם שלא ינהגו [בה] מנהג הפקר.

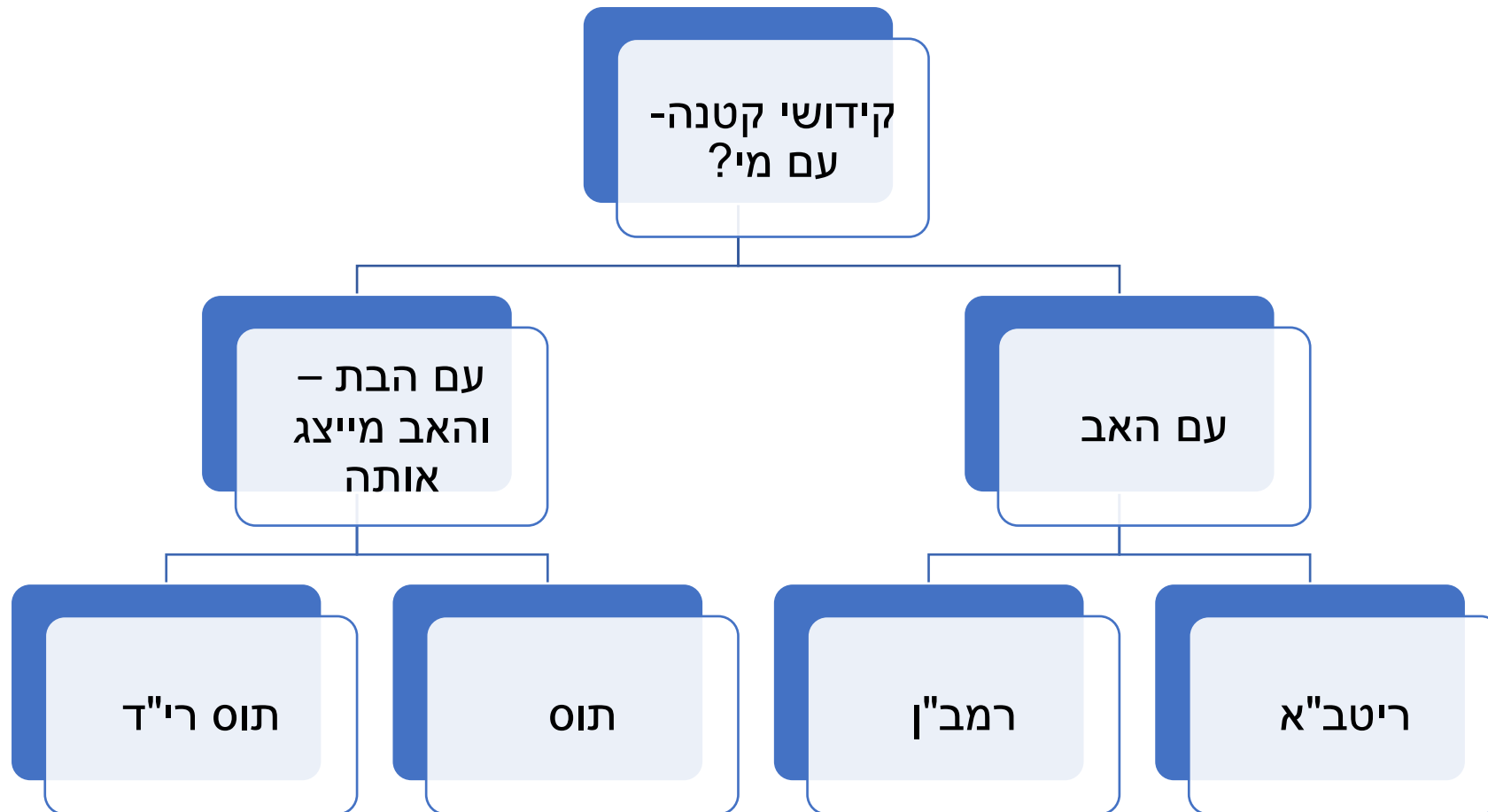
רש"י מסכת יבמות דף קיב עמוד ב

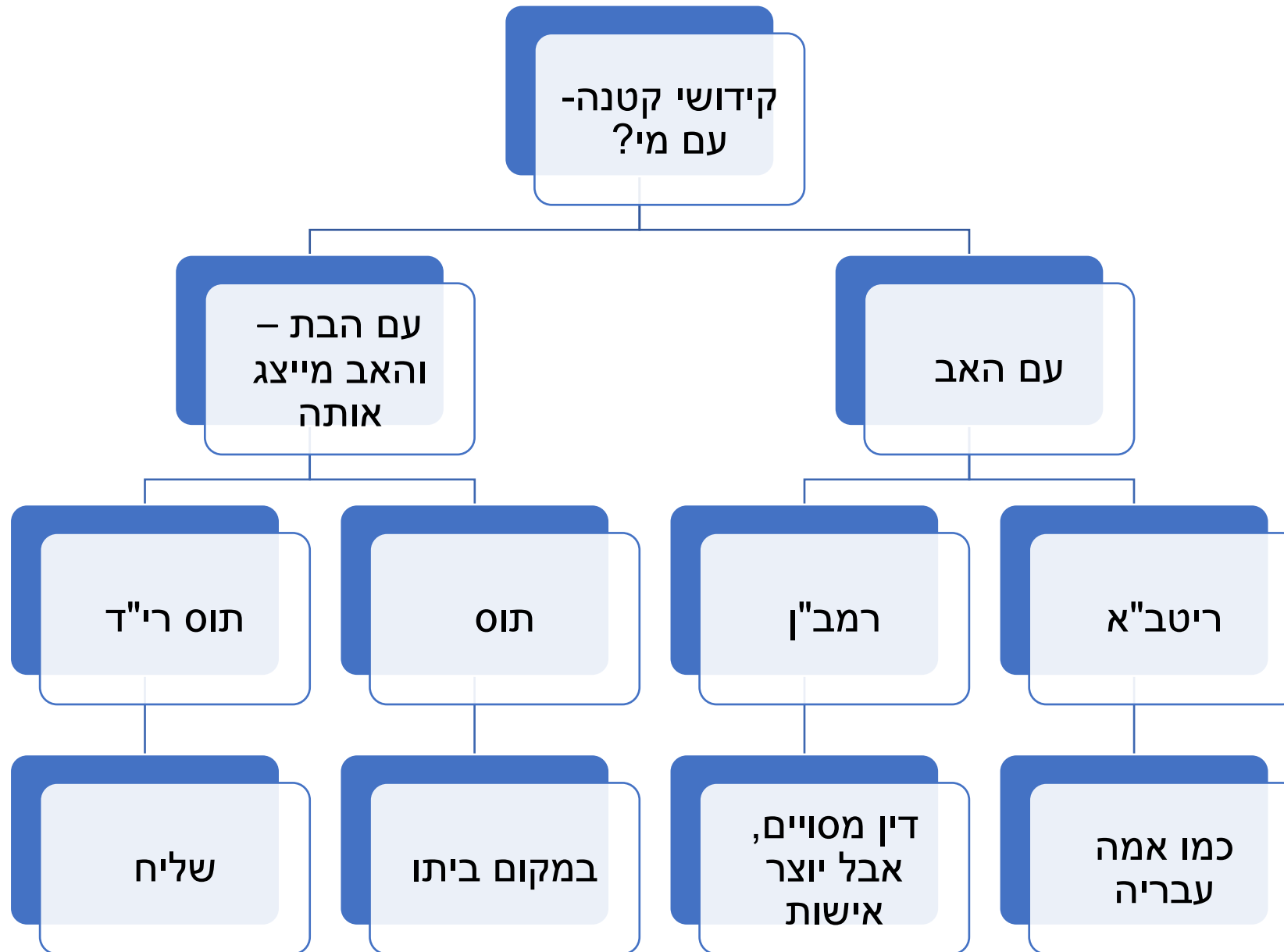
שלא ינהגו בה מנהג הפקר - אי לא מוצאה דמנסבה אין לה מי ישמרנה וינהגו בה מנהג הפקר בזנות.

תוספות מסכת קידושין דף מא עמוד א

אסור לאדם שיקדש את בתו כשהיא קטנה - ואף על גב דאמר לעיל דאיסורא ליכא משום דטב למיתב טן דו ה"מ בגדולה שהיא מתקדשת ע"י עצמה דכיון שנתרצית ליכא למיחש שמא תחזור אבל קטנה שמתקדשת ע"י אביה איכא למיחש שמא אם היתה גדולה לא היתה מתרצית ועכשיו שאנו נוהגים לקדש בנותינו אפי' קטנות היינו משום **שבכל יום ויום הגלות מתגבר עלינו ואם יש סיפק ביד אדם עכשיו לתת לבתו נדוניא שמא לאחר זמן לא יהיה סיפק בידו ותשב בתו עגונה לעולם.**

אופי קידושי קטנה

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף מו עמוד ב
מתני'. האב זכאי בבתו בקידושיה - בכסף, בשטר, ובביאה, זכאי במציאתה, ובמעשה ידיה, ובהפרת נדריה,
ומקבל את גיטה, ואינו אוכל פירות בחייה....
גמ'. **בכסף מנלן? אמר רב יהודה, אמר קרא: ויצאה חנם אין כסף, אין כסף לאדון זה, ויש כסף לאדון
אחר, ומנו? אביה. ואימא: לדידה! השתא אביה מקבל קידושיה, דכתיב: את בתי נתתי לאיש הזה, איהי
שקלא כספא? ואימא: הני מילי קטנה, דלית לה יד, אבל נערה דאית לה יד, איהי תקדש נפשה ואיהי תשקול
כספא!..... אלא מסתברא, דכי ממעט רחמנא - יציאה דכוותה קא ממעט.... שטר, וביאה. מנא לן? אמר
קרא: והיתה לאיש אחר, איתקוש הוויות להדדי.**

why is there a need to learn out shtar and bi'ah by kiddushei ketana? shouldn't it be obvious that all the different forms of kiddushin work?

קידושי
קטנה

אישות

מדין קנין
לקידושין

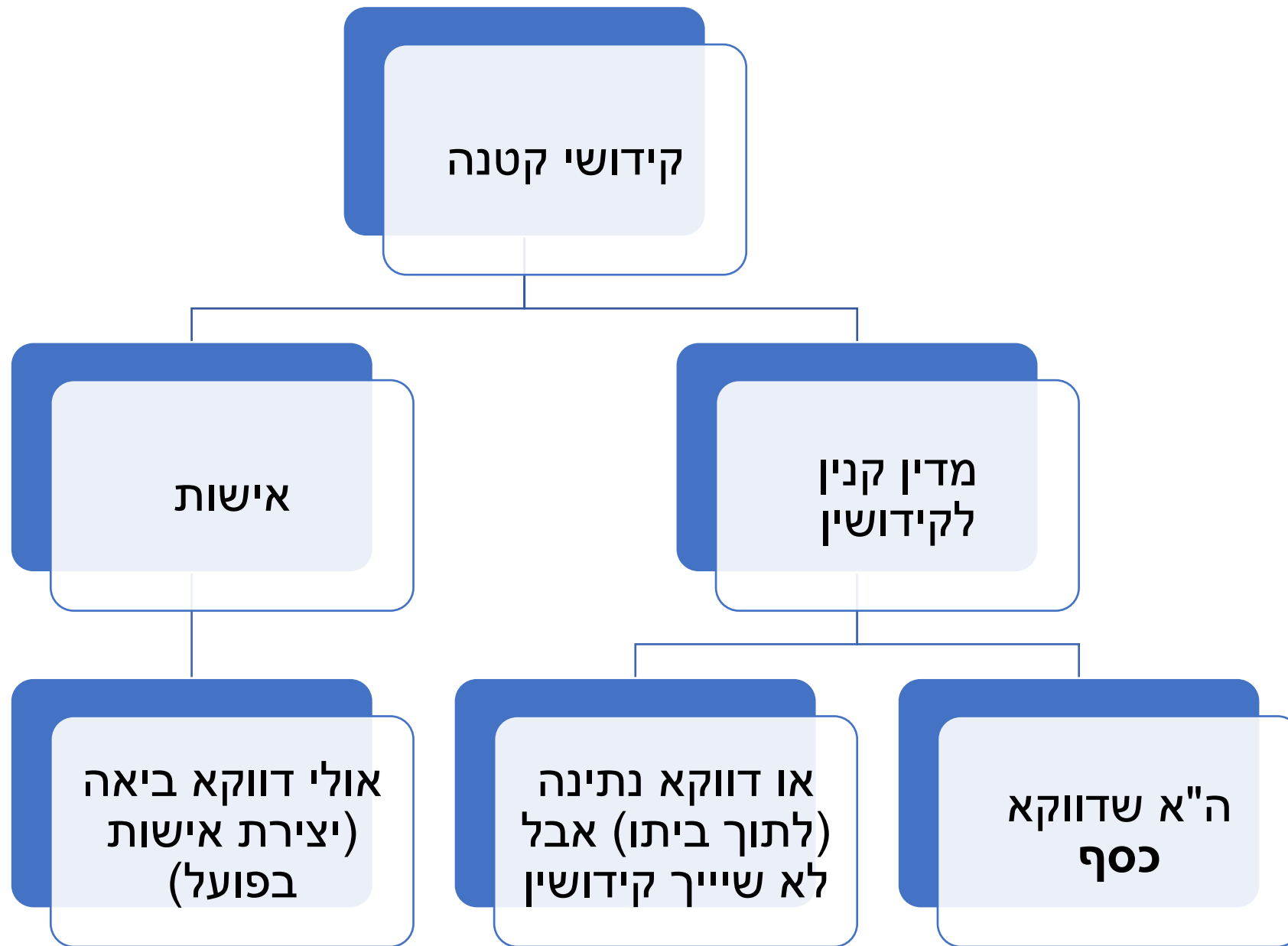
ה"א שדווקא
כסף

שיטה מקובצת מסכת כתובות דף מו עמוד ב

ונ"ל דאיברא דהך צריכותא דתלמודא היינו למסקנא דשמעתין כמו שכתבו התוספות ומיהו לא מיתרא קרא דאי מכי יקח הוה אמינא דלא מקנייא בכסף אלא אשה דברשות עצמה דמקדשה נפשה לבעל אבל נערה או קטנה ברשות אביה אימא דלא מקנייא בכסף דכדי להוציאה מרשות אביה לא סגי בכסף אלא בביאה להכי אצטריך ויצאה חנם אין כסף אפילו דלדידה ואפשר דלהכי כתב רש"י ז"ל ואימא לדידה וקרא כי אתא לאשמועין אתא שהיא נקנית לבעל בקדושי כסף וכו'. אם כן יש לפרש דהכי פריך דאימא לדידה פירוש דפשיטא דכי מקדש לה דדידה הוי ומיהו אימא דגם היא תוכל לקדש עצמה ומהוי לדידה כשמתקדשת היא את עצמה וכן יש לדייק מלשון רש"י ז"ל דכתיבנא ולקמן נאריך בזה בס"ד:

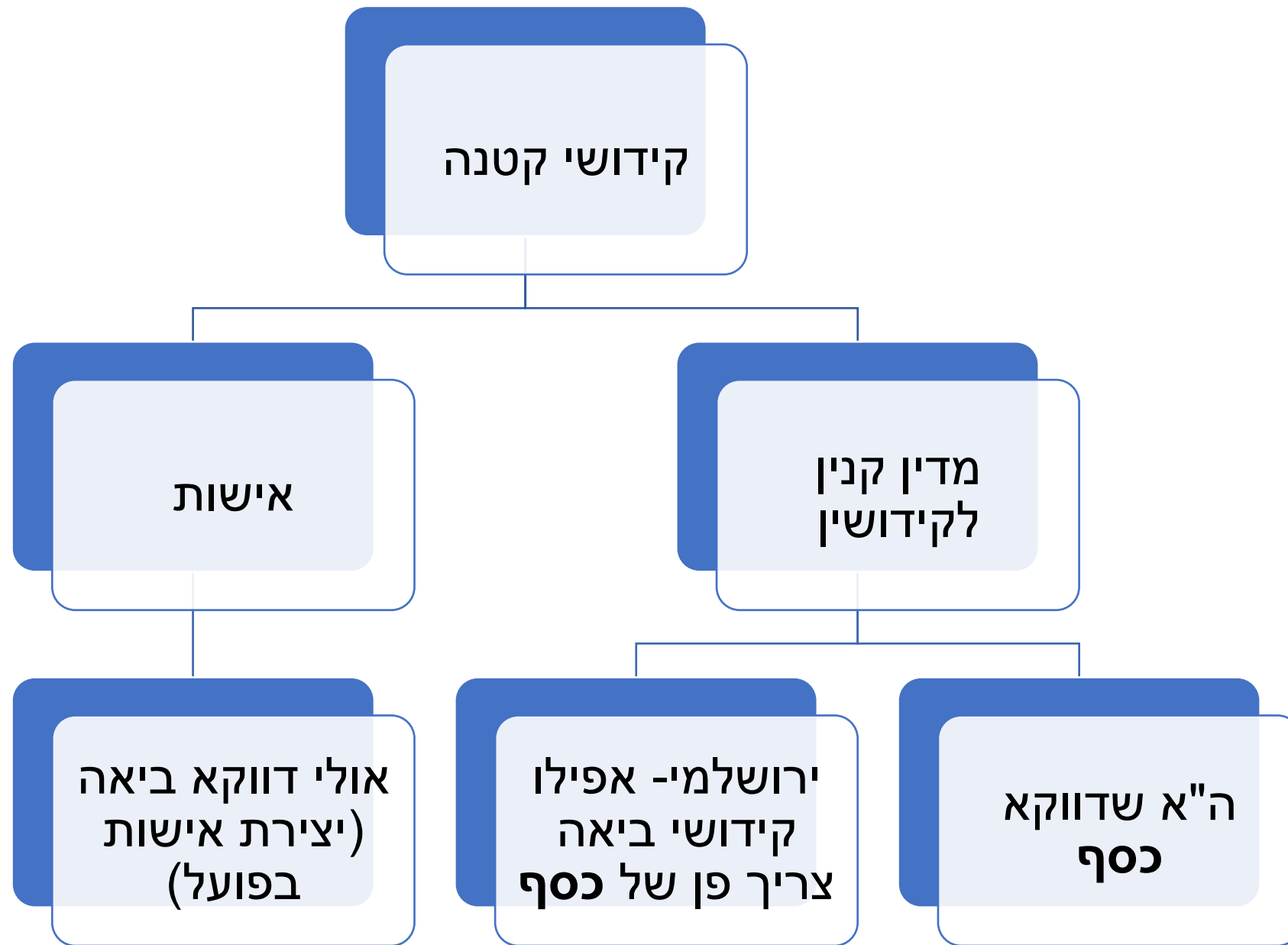
שיטה מקובצת מסכת כתובות דף מו עמוד ב

השתא אביה מקבל קידושיה וכו'. הקשו בתוספות למאי דס"ד השתא אמאי אצטריך ויצאה חנם דמקדשה בכסף שמעינן מכי יקח ומאת בתי שמעינן דלא הוי לדידה ושמא אי לאו ויצאה הוה אמינא דיפה כח האב דמקדשה בנתינה לבד ואינו צריך אפילו כסף וכדכתיב את בתי נתתי והא דכתיב כי יקח וילפינן קיחה קיחה היינו כשהיא מקדשת את עצמה כנ"ל:

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת כתובות פרק ד הלכה ו
מתני' האב זכאי בבתו בקידושיה בכסף ובשטר ובביאה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפר נדריה ומקבל
גיטה ואינו אוכל פירות בחייה ניסית יתר עליו הבעל שהוא אוכל פירות בחייה וחייב במזונותיה ובפרקונה
ובקבורתה רבי יהודה אומר אפילו עני שבישראל לא יפחות לה משני חלילים ומקוננת: גמ' ניחא בכסף ובשטר
האב זכאי בביאה תיפתר שאמר לו לכשתקנה לי בתך בביאה יהיה לך כסף זה.

Why is the ירושלמי introducing כסף into קטנה של ביאה שני? קידושין

שיטה מקובצת מסכת כתובות דף מו עמוד ב - ה"ר יהונתן הכהן

וז"ל ה"ר יהונתן הכהן ז"ל האב זכאי בבתו בכסף כלומר שכסף קדושיה שלו בשטר אם כתב לו על הנייר דבתך מקודשת לי יכול האב לקבל ממנו השטר ומקנה אותה לו בו וכן מקבל הכסף מידו והיא נקנית לו בו בביאה זכאי למסרה לו לבא עליה לשם נשואין ואם אומר לו הילך עשרים דינרים ומסור לי בתך להתקדש בביאה הרי היא שלו ובפ"ק דקידושין מפרש דבכל הני מתקדשת וכו'. ע"כ:

Why introduce נשואין into it?

קידושי קטנה

אישות

מדין קנין לקידושין

אולי דווקא קופצים
ישר לנשואין, שאי
אפשר ליצור
קידושין עם קטנה

אולי דווקא ביאה
(יצירת אישות
בפועל)

ירושלמי- אפילו
קידושי ביאה צריך
פן של כסף

ה"א שדווקא כסף

שטר קידושי קטנה

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת קידושין פרק א

סדר מכירה כך הוא אני פלוני מכרתי בתי לפלוני סדר קידושין כך הוא אני פלוני קידשתי בתי לפלוני

רבי חגיי בעא קומי רבי יוסי החליף ואמר אני פלוני לקחתי בתו של פלוני אני פלוני קידשתי בתו של פלוני אמר ליה ומה בכך אבל אם החליף לשון מכירה בלשון קידושין או לשון קידושין בלשון מכירה לא עשה כלום

